

BANE NOR SF
Postboks 4350
2308 HAMAR

Vår dato: 23.08.2019
Vår ref.: 201900884-13
Arkiv: 611
Deres dato: 18.01.2019
Deres ref.: 201900621

Saksbehandler:
Lars Hagvaag Seim

Endring av omformeranlegg i Kjelland omformerstasjon. Oversendelse av tillatelse

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Bane NOR SF konsesjon for å gjøre endringer av eksisterende omformeranlegg i Kjelland omformerstasjon i Eigersund kommune i Rogaland fylke.

Vedlagt oversendes NVEs tillatelse (anleggskonsesjon) av i dag. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/kraftledninger.

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger i konsesjonsdokumentet. Eventuelle klager vil bli sendt Bane NOR til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Søknaden

Oppgradering av eksisterende omformerstasjon

Bane NOR SF søkte den 18.01.2019 om konsesjon i medhold av energiloven for å gjøre flere endringer i eksisterende omformeranlegg i Kjelland omformerstasjon som ligger nord for Eigersund.

Bane NOR søker om å gjennomføre følgende endringer i *eksisterende omformeranlegg*:

- Erstatte eksisterende to omformerenheter (2x7,5 MVA) med to nye omformerenheter, hver med ytelse 35 MVA.
- Erstatte eksisterende to trefasetransformatorer, hver med ytelse 7,7/3,5/3,4 MVA og omsetning 50/1,2/1,2 kV med to nye trefasetransformatorer, hver med ytelse 13 MVA og omsetning 50/3-15

Oppgradering av eksisterende omformerstasjon medfører ikke nytt arealbeslag. Bygningsmassen skal i hovedsak bestå som i dag, men det kan være behov for å heve taket inntil 2,5 meter for å få plass til nye trefasetransformatorer.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Nødvendige riggplasser i forbindelse med anleggsarbeidene skal etableres på Bane NORs eksisterende eiendom. Det er ikke planlagt masseuttak- eller utskiftning i forbindelse med oppgradering av dagens stasjon.

Omformerstasjonens tilknytning til overliggende nett vil være som i dag. Stasjonen er tilknyttet Lyse Elnett 47 kV-nett i Kjelland transformatorstasjon. Grensesnittet mellom Lyse Elnett og Bane NORs anlegg er på endemuffe på skillekniv i omformerstasjonen.

Midlertidig mobilt, statisk omformeranlegg og ny beredskapsplass

Under anleggsperioden er det nødvendig med avbruddsfri forsyning av togtrafikken. For å få til dette planlegger Bane NOR å benytte et mobilt, statisk omformeranlegg som er i drift under anleggsperioden. Det mobile anlegget vil tilknyttes på samme avgang i Kjelland transformatorstasjon som permanent omformerstasjon.

Det mobile anlegget skal etter planen fjernes når anleggsarbeidene er ferdig. Det mobile anlegget står i dag i Larvik. Gjeldende konsesjon for anlegget er av 06.02.2017 (NVE ref. 201607010-11).

Omformeranlegget som skal hentes fra Larvik består av følgende komponenter:

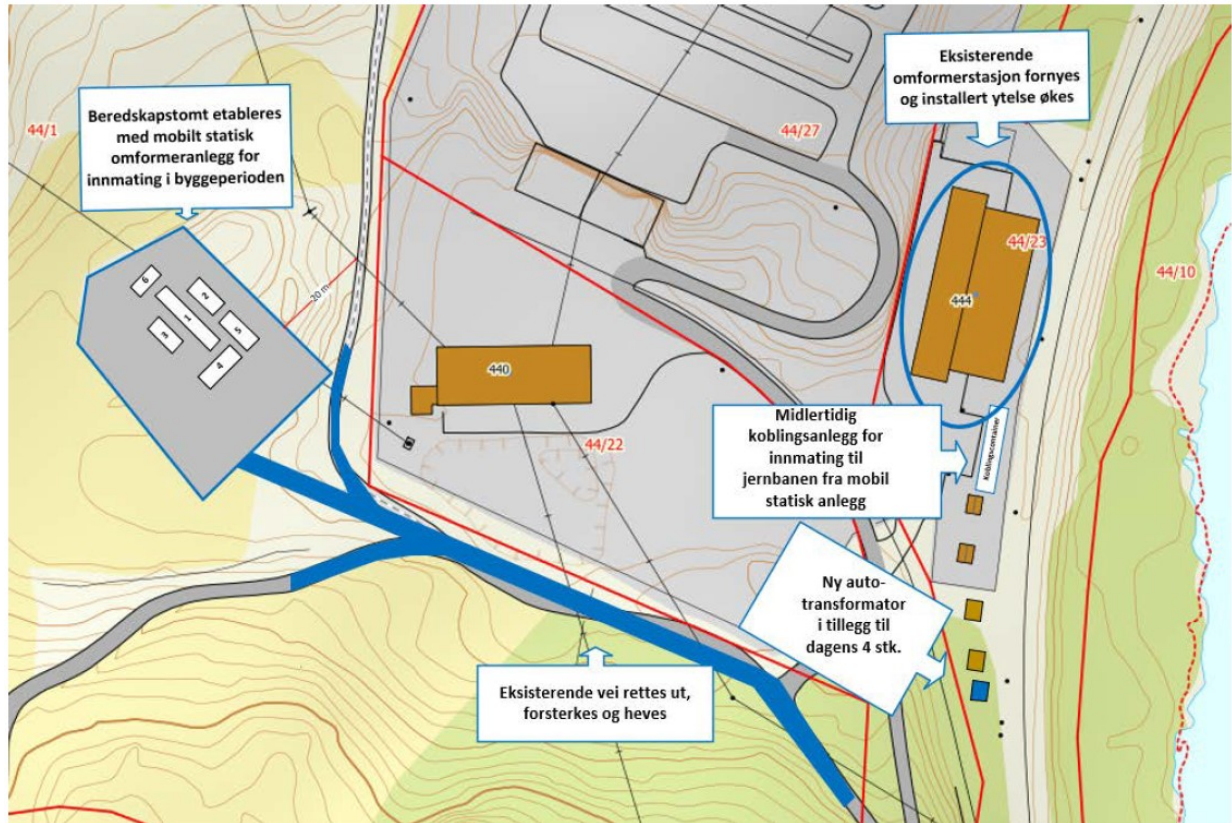
- Én statisk omformer med ytelse 15 MVA og nominell spenning 3 kV
- Én 13 MVA transformator, enfase 16 ⅔ Hz og omsetning 4x3,082 kV/16,5 kV
- Én 60 kVA transformator, enfase 16 ⅔ Hz og omsetning 16,5/0,4 kV
- Nødvendig høyspennings- og filteranlegg

Fordi spenningsnivået i overliggende nett i Larvik er lavere enn på Kjelland, må det mobile anlegget suppleres med følgende komponenter:

- En omkoblebar treviklingstransformator, trefase 50 Hz, med omsetning 132 (47)/3,115/10 kV og ytelse 12,7 MVA
- Et gassisolert koblingsanlegg (SF₆) i container med ett bryterfelt med effekt- og skillebryter med nominell spenning 132 kV. Bryterfeltet skal driftes på 50 kV
- Et luftisolert koblingsanlegg i container med nominell spenning 15 kV med én hovedsamleskinne, én reservesamleskinne og 5 stk. bryterfelt

For å gjøre plass til det mobile anlegget søker Bane NOR om å etablere ny, permanent beredskapsplass vest for dagens stasjonsområde. Beredskapsplassen er på ca. 1450 m² og er planlagt etablert vest for dagens stasjonsareal. I tillegg til å gi plass til mobilt omformeranlegg i anleggsperioden, vil den permanente beredskapsplassen være viktig for fremtidig beredskap i baneforsyningen. Dersom det oppstår feil i omformerstasjonen, kan et midlertidig, mobilt omformeranlegg plasseres her for å sikre avbruddsfri forsyning i feilrettingsperioden.

Dagens adkomstveg ved Kjelland transformator- og omformerstasjon må oppgraderes og forlenges noe for å muliggjøre transport til og fra den nye beredskapsplassen. Eksisterende veg må rettes ut og forsterkes. Veibredden er planlagt utvidet med én meter, slik at ny veibredde blir ca. 3,5 meter. Forsterkningen innebærer en gradvis heving av vegen for å sikre akseptabel stigning for tungransport. Bane NOR ønsker også å forlenge vegen ca. 50 meter frem til ny beredskapsplass. Endringene på vegen er merket med blått i kart 1 under.

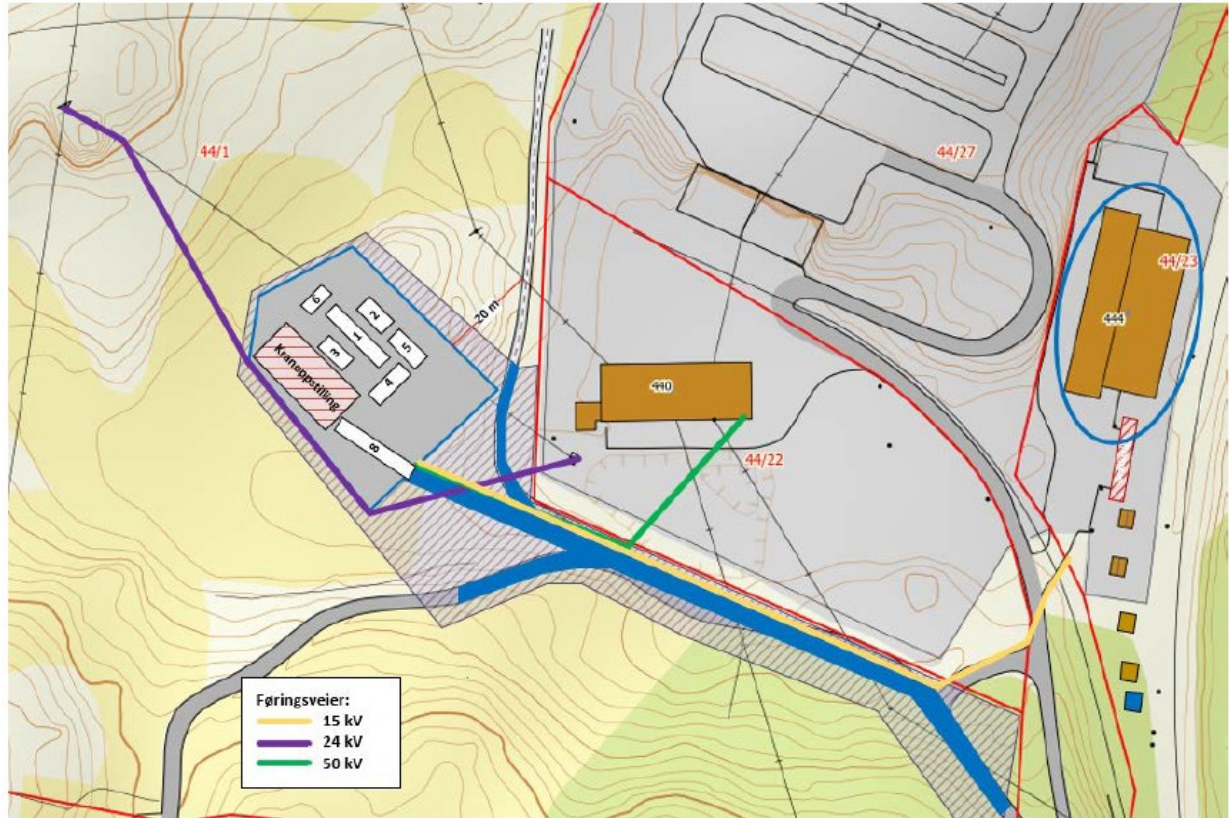
Kart 1: Oversikt over konsesjonssøkte tiltak i og ved Kjelland omformerstasjon. Området mellom ny beredskapstomt og eksisterende omformerstasjon er deler av Kjelland transformatorstasjon (Lyse Elnett).

Etablering av beredskapsplassen vil være i konflikt med en 24 kV luftledning tilhørende Dalane Energi. Bane NOR skal derfor i samarbeid med Dalane Energi legge ledningen i bakken som jordkabel. Endringen skal gjennomføres i medhold av Dalane Energi sin områdekonsesjon. Ny trasé for jordkabelen legges rundt den nye tomten frem til der eksisterende endemast er plassert i dag.

I tillegg søker Bane NOR om å etablere følgende kabelforbindelser:

- En ny ca. 81 meter lang jordkabel med nominell spenning 50 kV fra Bane NORs avgang i Lyse Elnetts koblingsanlegg på eksisterende stasjonsareal til ny beredskapstomt
- To stk. nye ca. 154 meter lange jordkabler (tur- og returstrøm) med nominell spenning 15 kV fra Bane NORs koblingsanlegg ved Kjelland omformerstasjon til ny beredskapstomt

De nye kabelforbindelsene fremgår av kart 2.

Kart 2: Kartet viser nytt tomteareal for mobilt omformeranlegg, planlagt trasé for 24 kV jordkabel (lilla linje, Dalane Energi), ny 50 kV jordkabel mellom Bane NORs avgang i Lyse Elnetts koblingsanlegg og ny beredskapstomt (grønn linje), ny 15 kV jordkabel mellom ny beredskapstomt og Kjelland omformerstasjon (gul linje), samt ny/oppgradert adkomstvei til ny beredskapstomt (blå linje).

Begrunnelsen for søknaden er økt person- og godstrafikk på Sørlandsbanen, spesielt på Jærbanen mellom Stavanger og Ganddal, blant annet som følge av utvidelse av dobbeltspor fra Sandnes til Nærbø. Den økte trafikken er i tillegg mer effektkrevende, noe som krever omfattende oppgradering av banestrømsforsyningen langs hele Sørlandsbanen. Forsterkning av Kjelland omformerstasjon er et ledd i denne oppgraderingen. Bane NOR har i tillegg mål om å redusere antall omformerstasjoner på sikt, for å redusere drift- og vedlikeholdskostnader og for å frigjøre arealer langs jernbanen. Dette krever høyere installert ytelse i gjenværende omformerstasjoner.

Kjelland omformerstasjon er et frittstående bygg oppført i 1997 med to statiske omformere. Den tekniske tilstanden på deler av anlegget og bygget er god, men det har vært høy feilrate på anlegget. Flere av feilene oppstod ved høyere belastning på enkelte komponenter enn de var dimensjonert for. Krav til marginer og systemredundans langs Sørlandsbanen er per i dag nær ved å overskrides. Videreføring av dagens situasjon vil derfor ikke gi tilstrekkelig kapasitet for ønsket økning av togtrafikken.

NVEs behandling av søknaden

NVE sendte søknaden på en begrenset høring den 21.02.2019 med høringsfrist den 15.03.2019. Følgende instanser mottok høringsbrevet: Dalane Energi AS, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Vest, Eigersund kommune, Fylkesmannen i Rogaland, Lyse Elnett AS, Rogaland fylkeskommune og Statnett SF.

Det er kun én grunneier som berøres av tiltaket. Ved en inkurie videresendte ikke Bane NOR høringsbrevet til grunneieren før 22.03.2019, etter høringsfristens utløp. Bane NOR videresendte høringsbrevet samtidig til Rogaland Røde Kors som ifølge Bane NOR har bruksrett på veggen som påvirkes av tiltaket.

Etter anmodning fra Bane NOR oversendte NVE høringsbrevet til Norsk Vind Energi den 22.03.2019. Norsk Vind Energi oversendte sin uttalelse til søknaden den 27.03.2019.

NVE mottok fire uttalelser til søknaden som er oppsummert nedenfor. Bane NOR kommenterte høringsuttalelsene i e-poster av 22.03.2019 og 03.07.2019.

Lyse Elnett (13.03.2019) opplyser om at de har vært i dialog med Bane NOR om planene og bekrefter at det konsesjonssøkte tiltaket er i henhold til det Bane NOR har forespeilet Lyse Elnett. Lyse Elnett påpeker at det er mange ulike grensesnitt i det aktuelle området ved Kjelland transformatorstasjon og at det er vesentlig at man har kontroll på disse. Lyse Elnett påpeker en feil i høringsdokumentet vedrørende kabling av Dalane Energi sin 15 kV luftledning som kommer i konflikt med den nye beredskapsplassen. Den nye kabelen skal føres opp i endemast tilhørende Dalane Energi, ikke Lyse Elnett.

***Kommentar fra Bane NOR:** Bane NOR ser at formuleringen i konsesjonssøknaden vedrørende kabling av 15 kV jordkabel kan misforstås dithen at ny 24 kV kabel skal føres opp i en endemast tilhørende Lyse Elnett. Bane NOR understreker at omtalt endemast eies av Dalane Energi, men den er plassert på Lyse Elnetts eiendom. Ny kabel er planlagt skjøtet med eksisterende kabel som i dag termineres i denne endemasten. Det skal settes opp en ny endemast nordvest for beredskapstomten. Dagens endemast fjernes. Skjøting vil foregå utenfor Lyse Elnetts eiendom.*

Røde Kors Rogaland m/Flekkefjord by (01.04.2019) skriver at de av ulike årsaker ikke mottok høringsbrevet før 22.03.2019. De opplyser om at de driver Røde Kors Aktivitetssenter i Svanevatn og Marka. De to overnattingsanleggene leies ut til kommuner, institusjoner og ideelle organisasjoner stort sett hele året. Hovedmålgruppen er mennesker med nedsatt funksjonsevne. Adkomsten til anleggene for vanlige personbiler er under jernbanebro ved Svanevassveien transformatorstasjon. Busser og utrykningskjøretøyer har eneste tilkomst over jernbaneovergangen på veggen forbi Kjelland transformatorstasjon. Det er denne veggen Bane NOR planlegger å oppgradere i forbindelse med konsesjonssøkte tiltak. Røde Kors påpeker derfor at veggen aldri kan stenges på noe tidspunkt av døgnet.

***Kommentar fra Bane NOR:** Bane NOR opplyser i e-post av 03.07.2019 at de har vært i kontakt med Røde Kors Rogaland m/Flekkefjord by om problemet med tilkomst under anleggsperioden. De har avtalt å holde kontakten fremover og legge en plan for når det er mulig å gjøre arbeidene som kan medføre stenging av veggen en periode. Bane NOR har dermed forpliktet seg til å lage en plan for arbeidene som medfører stenging av veggen i samråd med ansvarlig entreprenør og Røde Kors Rogaland m/Flekkefjord by.*

Norleiv Gudmestad (25.03.2019) er grunneier av eiendommen gnr. 44 og bnr 1. Han berøres av Bane NORs planer om etablering av den nye beredskapsplassen like vest for Kjelland transformatorstasjon. Han har ingen merknader til de konsesjonssøkte tiltakene.

Norsk Vind Energi AS (27.03.2019) eier og driver nettanlegg i tilknytning til Kjelland transformatorstasjon. De bekrefter at de har vært på befaring i området med Bane NOR. Ut fra mottatt informasjon kan ikke se at arbeidet vil ha konsekvenser for dem. Bane NOR kan imidlertid ha behov for tilgang til deres leder for sikkerhet (høyspenningsanlegg) når det pågår anleggsarbeid under deres høyspentledning.

NVEs vurdering

Teknisk og økonomisk vurdering

Systemløsning

Forsterkningen av Kjelland omformerstasjon vil forbedre kvaliteten og opptiden på banestrømforsyningen til togtrafikken på Sør-Vestlandet på lang sikt. Tiltaket er nødvendig for å kunne utvide dagens togtilbud i tråd med gjeldende Nasjonal transportplan (NTP 2018–2019). Etter NVEs vurdering vil det konsesjonsøkte tiltaket bidra til en vesentlig forbedring av Bane NORs forsyningssikkerhet til togdriften.

Anleggets transformeringspunkter er gitt av eksisterende infrastruktur i overliggende nett og jernbanen. For å tilrettelegge for Lyse Elnetts planlagte oppgradering av spenningsnivå i Kjelland transformatorstasjon, mener imidlertid NVE at Bane NOR bør vurdere trefasetransformatorer som er omkoblebare til 132 kV på primærsiden.

I kontakten NVE har hatt med Bane NOR opplyser de om at de er klar over muligheten for fremtidig overgang til 132 kV spenningsnivå. De mener imidlertid at det på nåværende tidspunkt er såpass usikkert når dette vil skje at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å investere i omkoblebare transformatorer på primærsiden. Bane NOR vil eventuelt søke om en endring av konsesjonen dersom de får nye opplysninger som underbygger behovet for å installere omkoblebare transformatorer i omformerstasjonen.

Bane NOR planlegger å koble det mobile statiske anlegget uavhengig av koblingsanlegget i dagens omformerstasjon. Dette gjør at ombygging av eksisterende anlegg kan skje spenningsløst og samtidig ivareta avbruddsfri forsyning av togtrafikken. Det mobile anlegget gir også tilstrekkelig beredskap under prøvedriftsperioden til det permanente omformeranlegget. Etablering av beredskapsplassen med mobilt, statisk omformeranlegg bidrar til å opprettholde togtrafikken i ombyggingsperioden.

Det mobile omformeranlegget skal utstyres med et gassisolert koblingsanlegg med isolasjons- og brytningsmediet SF₆. Gassen er en svært potent klimagass. Bruk av SF₆ i koblingsanlegg er bransjestandard og alternative isolasjons- og brytningsgasser er lite utprøvd. NVE legger til grunn at anlegget håndteres etter gjeldende forskrifter av personell som er kvalifisert til dette.

Vurdering av alternativer

I forarbeidet til søknaden har Bane NOR utredet følgende investeringsalternativer:

1. Ny omformerstasjon i nytt bygg i nærliggende område, nedleggelse av eksisterende omformerstasjon
2. Tilbygg for én ny omformerenhet i forlengelse av eksisterende bygg
3. Tilleggsbygg i nærheten for én ny omformerenhet
4. Oppgradering av ytelse i eksisterende bygg, avlastning med midlertidig mobil statisk omformer, eksisterende bygg spenningsløs under ombygging (konsesjonssøkt)
5. Oppgradering av ytelse i eksisterende bygg, stegvis ombygging med drift på en omformer under ombygging
6. Oppgradering av ytelse i eksisterende bygg, avlastning unødvendig, spenningsløst under ombygging

Bane NORs vurdering av kostnader og vesentlige ulemper ved de ulike alternativene er oppsummert i tabell 1.

Tabell 1: Kostnadsestimater for ulike alternativer – ombygging av Kjelland omformerstasjon.

Alternativer for gjennomføring av forsterkning i Kjelland omformerstasjon			
Alternativ	Basiskostnad	Merkostnad	Kommentar
Ny omformerstasjon	310 MNOK	+122 MNOK	
Stegvis ombygging tilbygg	183 MNOK	-5 MNOK	Ikke realistisk grunnet for liten tomt Vesentlig mer komplisert gjennomføring og lengre byggetid
Stegvis ombygging tilleggsbygg	183 MNOK	-5 MNOK	Det blir avstand mellom eksisterende bygg og nytt tilleggsbygg.
Eksisterende bygg, avlastning mobil statisk (omsøkt)	188 MNOK	0 MNOK	
Stegvis ombygging, eksisterende bygg	163 MNOK	-25 MNOK	Vesentlig mer komplisert gjennomføring og lengre byggetid
Spenningsløst, eksisterende bygg	151 MNOK	-37 MNOK	Nabostasjoner har ikke kapasitet til å gi tilfredsstillende forsyning til togtrafikken i ombygningsperioden

Bane NOR vurderer at alternativ 1 blir svært kostbart og kreve omfattende grunnerv. Alternativet er kun aktuelt dersom alle andre alternativer ikke er gjennomførbare. Fordelen med alternativet er at dagens stasjon kan forsyne togtrafikken avbruddsfritt i bygge- og testperiode.

Alternativ 2 krever sannsynligvis erverv av grunn fra Statnetts eiendom og er komplisert å gjennomføre pga. begrenset areal både under bygging, drift og vedlikehold. I tillegg er det nødvendig med delvis spenningssetting av anlegget under anleggsperioden. Fordelen med alternativet er at eksisterende omformerenheter kan driftes under byggeperioden.

En vesentlig ulempe med alternativ 3 er at det blir større avstand mellom eksisterende bygg og nytt tilleggsbygg. Alternativet er også mer komplisert å gjennomføre med hensyn til tomtekjøp, utredninger, kabelføringer og tilknytninger. Fordeler med alternativet er at eksisterende omformerenheter kan driftes under byggeperioden og at det ikke beslaglegges arealer på egen tomt.

Alternativ 4 er det omsøkte alternativet. De vesentligste ulempene ved dette alternativet er merkostnader knyttet til bruk av mobilt, statisk omformeranlegg. I tillegg er det behov for innkjøp av et mobilt gassisolert koblingsanlegg. På tross av dette fortrekker Bane NOR dette alternativet. Alternativet muliggjør parallell ombygging av omformerenheter, samtidig som det gir sparte kostnader som følge av gjenbruk av dagens bygningsmasse, koblingsanlegg m.m.

Alternativ 5 innebærer restriksjoner i byggeperioden grunnet nærhet til spenningsatt anlegg. Dette medfører vesentlig forlenget byggetid pga. sekvensiell ombygging av enheter. Fordelen med alternativet er at det gir økte marginer mot overbelastning av banestrømsforsyningen i Stavanger-området, samt at det gir sparte kostnader som følge av gjenbruk av dagens bygningsmasse, koblingsanlegg m.m.

Alternativ 6 gir økt sårbarhet for forsinkelser i prosjektet og mindre tilgjengelig omformerkapasitet ved avvikssituasjoner. Dette alternativet muliggjør imidlertid også parallell ombygging av

omformerenheterne, samtidig som det gir sparte kostnader som følge av gjenbruk av dagens bygningsmasse.

Etter NVEs vurdering har Bane NOR konsesjonssøkt det samfunnsmessig mest rasjonelle alternativet av de alternativene som er utredet.

Virkninger for private interesser

NVE konstaterer at det ikke er etablert boligbebyggelse i nærheten av planlagt beredskapstomt. Det er kun én grunneier som berøres direkte av tiltaket. NVE registrerer at grunneieren uttaler at han ikke har merknader til tiltaket. Ifølge Bane NOR har de kommet til enighet med grunneier om erverv av grunn.

Virkninger for naturmangfold og miljø

NVE konstaterer at det ikke er registrert noen verdifulle naturområder, plante- eller dyreliv i området der beredskapsplassen er planlagt. Ca. 100 meter øst for tiltaksområdet, på motsatt side av Jærbanen, er det registrert en viktig naturtype (Slevelandsåna ID: BN00049810). Dette er et vassdragssystem som fungerer som korridor for fugl, insekter og fisk og er en viktig del av kulturlandskapet i området. Etter NVEs vurdering vil de konsesjonssøkte tiltakene ikke påvirke naturtypen negativt.

Ved anleggsarbeid med maskiner og anleggsmateriell er det alltid en risiko for forurensende utslipp til grunn og vann. Bane NOR legger opp til at eventuelle risikoer for utslipp og ev. avbøtende tiltak blir vurdert i miljørisikovurdering i forkant av anleggsstart.

Området hvor beredskapsplassen er planlagt består av jomfruelig mark med morene. Det ikke fyllingsmasser i området. Ifølge Bane NOR er det ingen dokumentasjon på tidligere aktiviteter i tiltaksområdet som gir grunn til å tro at området er forurenset. NVE presiserer at ev. krav om miljøtekniske grunnundersøkelser i henhold til forurensningsforskriften § 2-4 må avklares med rette forvaltningsmyndighet.

I Artskart/Artsdatabanken er det ikke registrert funn av fremmede arter i eller i nærheten av tiltaksområdet. Etter NVEs vurdering er derfor sannsynligheten lav for at det finnes fremmede arter med spredningsrisiko i forbindelse med gravearbeid.

NVE mener tiltaket ikke vil ha betydning for forvaltningsmål for naturtyper, arter og økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 55. NVE vil derfor ikke gjøre en nærmere vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12.

Virkninger for kulturminner og landskap

Rogaland fylkeskommune v/kulturavdelingen ga den 30.11.2018 en forhåndsuttalelse som er vedlagt søknaden. Fylkeskommunen vurderer at den omsøkte beredskapsplassen ikke er i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Det er riktignok registrert en gravrøys fra jernalder innenfor tiltaksområdet, øst for beredskapstomten, men den ble sannsynligvis fjernet i forbindelse med veibygging uten at den ble arkeologisk undersøkt. Etter fylkeskommunens vurdering er det liten sannsynlighet for at planlagte tiltak vil være i konflikt med uregistrerte, automatisk fredete kulturminner. De stiller derfor ikke krav om arkeologisk registrering i forkant av anleggsarbeidene.

Selv om fylkeskommunen ikke har merknader til tiltaket, minner de om at kulturminnelovens § 8 annet ledd gjelder generelt. Dersom tiltakshaver blir oppmerksom på mulige automatisk fredete kulturminner i forbindelse med anleggsarbeidene, må fylkeskommunen varsles og arbeidene stanses i den grad de kan påvirke de mulige kulturminnene.

Etter NVEs vurdering vil ikke beredskapstomten sammen med utvidelse av veggen medføre vesentlige endringer fra dagens situasjon. NVE vurderer at de konsesjonssøkte tiltakene ikke vil ha vesentlige endringer for landskapsbildet og kulturlandskapet i området.

Virkninger for infrastruktur

Elektriske anlegg

Etablering av beredskapstomten vil være i konflikt med en 24 kV luftledning tilhørende Dalane Energi. NVE konstaterer at Bane NOR er i dialog med Dalane Energi om dette. Bane NOR opplyser om at de i samarbeid med Dalane Energi skal legge ledningen i bakken som jordkabel. Ny trasé for jordkabelen legges rundt den nye tomten frem til ny kabelendemast på vestsiden av den nye beredskapstomten. NVE legger til grunn at tiltaket kan gjennomføres i medhold av Dalane Energi sin områdekonsesjon.

Norsk Vind Energi eier og driver en 132 kV luftledning som går inn til Kjelland transformatorstasjon fra Eigersund vindkraftverk. Norsk Vind Energi skriver i sin uttalelse at de på bakgrunn av felles befarings med Bane NOR vurderer at tiltaket etter alt å dømme ikke vil være i konflikt med deres anlegg. NVE konstaterer at de omsøkte tiltakene sannsynligvis ikke vil være i konflikt med nettanlegg tilhørende Norsk Vind Energi.

Veger

Røde Kors Rogaland m/Flekkefjord by skriver i sin høringsuttalelse at de driver Røde Kors Aktivitetssenter i Svanevatn og Marka. De to overnattingsanleggene leies ut til kommuner, institusjoner og ideelle organisasjoner stort sett hele året. Adkomsten til anleggene for vanlige personbiler er under jernbanebro ved Svanevassveien transformatorstasjon. Busser og utrykningskjøretøyer har eneste tilkomst over jernbaneovergangen på veggen inn til Kjelland transformatorstasjon. Det er denne veggen Bane NOR planlegger å oppgradere i forbindelse med konsesjonssøkte tiltak.

NVE legger til grunn at Bane NOR sammen med ansvarlig entreprenør har dialog med Røde Kors Rogaland under anleggsperioden, og at det legges en plan i samarbeid med Røde Kors for når det er mulig å gjennomføre anleggsarbeider som kan medføre midlertidig stenging av veggen.

Vurdering av behov for miljø-, transport- og anleggsplan

NVE registrerer at Bane NOR i søknaden har forutsatt at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan) som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Etter NVEs vurdering er virkningene av de planlagte tiltakene små. Det største byggetekniske inngrepet er etablering av beredskapsplassen og utvidelse av eksisterende adkomstveg. De innkomne høringsuttalelsene tyder på at etablering av beredskapsplassen og utvidelse av veggen ikke vil ha vesentlige virkninger for naturmangfold, miljø, kulturminner, landskap eller private interesser.

På bakgrunn av vår vurdering av virkningene av tiltaket ovenfor, mener NVE at det ikke er behov for å sette vilkår om MTA-plan i konsesjonen.

Når det gjelder hensynet til fremkommelighet for utrykningskjøretøyer under arbeidet med vegoppgraderingen, mener NVE at dette kan ivaretas ved å sette et særskilt vilkår om dette i anleggskonsesjonen.

Oppsummering og konklusjon

Forsterkningen av Kjelland omformerstasjon vil forbedre kvaliteten og opptiden på banestrømforsyningen til togtrafikken på Sør-Vestlandet på lang sikt. Etter NVEs vurdering vil det konsesjonssøkte tiltaket gi en vesentlig forbedring av Bane NORs forsyningssikkerhet til togdriften.

Etter NVEs vurdering har Bane NOR omsøkt det samfunnsmessig mest rasjonelle alternativet av de alternativene som er utredet.

NVE registrerer at den ene grunneieren som berøres av tiltaket ikke har merknader til søknaden, og at Bane NOR har kommet til enighet med grunneieren om erverv av grunn.

Tiltaksområdet er allerede preget av en rekke tekniske inngrep knyttet til dagens Kjelland transformator- og omformerstasjon. Etter NVEs vurdering vil ikke beredskapsplassen sammen med utvidelse av vegen medføre vesentlige endringer fra dagens situasjon.

Etter NVEs vurdering vil etablering av beredskapsplassen og utvidelse av vegen ikke medføre vesentlige virkninger for naturmangfold, miljø, kulturminner, landskap eller private interesser. NVE stiller derfor ikke krav om at Bane NOR utarbeider en miljø-, transport- og anleggsplan før anleggsstart.

NVE legger til grunn at Bane NOR sammen med ansvarlig entreprenør har dialog med Røde Kors Rogaland under anleggsperioden, og at det legges en plan i samarbeid med Røde Kors for når det er mulig å gjennomføre anleggsarbeider som kan medføre midlertidig stenging av vegen. NVE stiller derfor vilkår om dette i anleggskonsesjonen.

Konklusjon

NVE gir i medhold av energiloven § 3-1 Bane NOR SF konsesjon til å etablere ny beredskapsplass, oppgradere og forlenge adkomstveg, samt å bygge og drive nettanleggene som omsøkt.

Det permanente omformeranlegget og ny beredskapsplass fremgår av anleggskonsesjon av i dag (NVE ref. 201900884-14). Anleggskonsesjonen er vedlagt. Punkt 18 i anleggskonsesjon NVE-ref. 201607010-2, meddelt Bane NOR den 06.02.2017, bortfaller når det nye permanente anlegget idriftsettes.

Det mobile omformeranlegget som flyttes fra Larvik til Kjelland samt de nye komponentene som tilføres det mobile anlegget fremgår av anleggskonsesjon av i dag som også er vedlagt (NVE ref. 201900884-17). Kulepunkt 2, 3 og 4 i anleggskonsesjon NVE ref. 201607010-11, meddelt Bane NOR den 06.02.2017, bortfaller når anlegget idriftsettes ved Kjelland omformerstasjon.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere

Vedlagt følger et brev med underretning om vedtakene. NVE ber om at dette så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En

eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Lars Hagvaag Seim
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Anleggskonsesjon (NVE ref. 201900884-17)

Anleggskonsesjon (NVE ref. 201900884-14)

Orientering om vedtak til grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere (NVE ref. 201900884-18)

Kopi til:

DALANE ENERGI AS
Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) - Region Vest
Eigersund kommune
Fylkesmannen i Rogaland
LYSE ELNETT AS
Norleiv Gudmestad
NORSK VIND ENERGI AS
Rogaland fylkeskommune
ROGALAND RØDE KORS MED FLEKKEFJORD BY
Statnett SF